

KIRKELIG PEDAGOGISK SENTER

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

E-post: postmottak@kd.dep.no

14.januar 2014

Høring om forslag til endring av barnehageloven – utvidet rett til plass i barnehage og innføring av minimum to årlige barnehageopptak.

IKO – Kirkelig pedagogisk senter viser til høringsbrev fra departementet 14.10.13, og takker for muligheten for å komme med innspill. Forslag om endring av barnehageloven i retning av å utvide barns rett til barnehageplass, er i utgangspunktet noe vi støtter. Men det er behov for å klargjøre en rekke premisser som må ligge i bunn for at en slik innføring ikke vil gå utover barns rett til et kvalitativt godt barnehagetilbud.

Overkapasitet

Departementet legger opp til at innføring av utvidet rett til barnehageplass forutsetter en overkapasitet på areal/plasser og bemanning i perioden fra hovedopptaket i august og fram til opptaket i oktober evt. i februar. Vi er enig i at dette er en helt klar forutsetning for at man skal kunne ta inn barn født i september og oktober. Det store spørsmålet er om bevilgende myndighet er villig til å garantere en slik overkapasitet og hvem som skal dekke inn økonomisk tap hva gjelder ledige barnehageplasser og overbemanning. Skal ledige plasser fordeles mellom barnehagene, både kommunale og ikke-kommunale? Og vil kommunen ta ansvar for å dekke inn manglende inntekter i de ikke-kommunale barnehagene? Dette er avgjørende spørsmål som ikke er omtalt i høringsforslaget. Det gjør det vanskelig å ta stilling til forslagene, og peker på behovet for ytterligere utredning.

- Det er varslet en gjennomgang av forskriften om likeverdig behandling av ikke-kommunale barnehager. Vi presiserer nødvendigheten av å sikre at barn i ikke-kommunale barnehager skal ha likeverdige forutsetninger for et kvalitativt godt barnehagetilbud som barn i kommunale barnehager. Økonomi spiller en betydelig rolle i så måte.

Besøksadresse:	Postadresse:	Telefon: 22 59 53 00	Bankgiro: 3000.15.03827	Organisasjonsnummer:
Colletts gate 43	Pb. 2623 St. Hanshaugen	Telefaks: 22 59 53 01	IBAN nr:	NO 960 496 582
0456 Oslo	0131 Oslo	E-post: iko@iko.no	NO19 3000.15.03827	
		Internett: www.iko.no		

- Forutsigbarhet for ansatte må bli ivaretatt. Kostnadene med overbemanning vil kunne skape grunnlag for økt bruk av engasjement i ansettelse.
- Arealnormen i barnehagene må følges. Det vil si at barnehagene må bygges ut før det kan innføres flere barnehageopptak.

Pedagogtetthet og bemanningsnorm

IKO mener at det er behov for fokus på bemanningsnorm og pedagogtetthet. Dette er helt et grunnleggende premiss for et kvalitativt godt barnehage tilbud. Dagens praksis gir allerede rom for merinntak i løpet av barnehageåret. Barn som fyller tre, eller regnes som tre år, flyttes til storebarnsavdelinger for å frigi småbarnsplasser. Innføring av et ekstra barnehageinntak må ikke bidra til å presse denne praksisen ytterligere.

Bemanningsnormen som i følge St.meld 24 ikke skal innføres før innen 2020, vil gi barnehageeier rom for å øke antall barn per ansatt. Dette må reguleres før evt innføring av to barnehageinntak. Øie-utvalget presiserte behovet for både bemanningsnorm, og for økning av pedagogtettheten. OECD har også påpekt at Norge ligger tilbake når det gjelder pedagogtetthet. Den storstilte barnehageutbyggingen som ligger bak oss, har medført en økning i mangel på barnhagelærere, som er en helt sentral kvalitetsfaktor.

Pedagogisk kvalitet

Tilvenning for de yngste barna krever god bemanning. Innføring av to barnehageopptak vil føre til at større deler av barnehageåret, og personalets tid, brukes til tilvenningsprosesser. Det er utfordrende for de barna som allerede går i barnehagen, både 1-3 åringer og 3-6 åringer, når barnegruppa utvides og endres. Tilvenningsperioder kan være krevende og langvarige for ettåringer som starter i barnehagen. De yngste barna er særlig sårbare for endringer.

Personalets tid og oppmerksomhet må nødvendigvis rettes tilstrekkelig mot nye barn i tilvenning. Den pedagogiske kvaliteten og kvaliteten på omsorg for de yngste barna beror på stabilitet, forutsigbarhet og gruppestørrelse.

Barnehagebarn under fylte ett år

Mange søker i dag barnehageplass til hovedopptaket i august, selv om barnet er født i september eller senere på året, for å sikre mulighet for barnehageplass. I kommuner med god kapasitet, får disse barna plass allerede i august. For å beholde plassen, må den tas i bruk på det tidspunkt plassen tildeles fra. Dette fører til at barn med foreldre som fremdeles har rett til foreldrepenger, kan starte i barnehagen tidligere enn de kanskje hadde ønsket. Å gi barn født i september og oktober mulighet for å starte i oktober, vil kanskje medføre at de ikke starter tidligere enn hva foreldrene synes er ideelt. Dette kan man gjøre mulig innenfor dagens rammer.

Når kan toåringen telle som treåring?

Slik det er i dag, kan barn som fyller to i desember, telle som treåring fra januar samme kalenderår. Dette gir barnehageeier mulighet for å flytte barn som nettopp har fylt to år til 3-6 årsavdeling med lavere pedagogtetthet og personaltetthet, for å frigi plasser på 1-3 årsavdelingene. Det stilles større krav til 3-6 åringers selvstendighet og sosiale kompetanse enn toåringene nødvendigvis er i stand til å håndtere. Kombinasjonen av denne muligheten i

tillegg til mangel på bemannings- og pedagognorm, kan bidra til å senke kvaliteten i tilbudet. Derfor mener vi det bør sees på nye betingelser for når barn kan regnes som treåringer i barnehagen.

IKO mener at strukturelle faktorer som

- Bemanningstetthet
- Pedagognorm
- Arealnorm
- når barn kan telle som treåring
- likeverdig behandling av ikke-kommunale barnehager

er vesentlige for barnehagens kvalitet. De må på plass og sikres før man innfører to barnehageopptak i året.

Vennlig hilsen

IKO – Kirkelig pedagogisk senter

Heidi Andersen
Direktør

Marte Eriksen
Barnehagerådgiver